

ANATOM

Mina Papatheodorou Valyraki

Ζωγράφος - Εικαστικός

Painter - Visual Artist

of GESTURE

Giuliano Serafini

Ιστορικός τέχνης. Ζει και εργάζεται στη Φλωρεντία. Ειδικεύεται στη μοντέρνα και σύγχρονη ελληνική τέχνη. Έχει επιμεληθεί σε Ελλάδα και Ιταλία εκθέσεις των Χαλεπά, Τσόκλη, Γαίτη, Τέτση, Σόρογκα, Καρρα, Σίμωσι κ.ά.

Art historian. Lives and works in Florence. Specialized in modern and contemporary Greek art. Curator in exhibitions by artists such as Halepas, Tsoklis, Gaitis, Tetsis, Sorogas, Karras, Simosis and many more.

GULIANO: Στην τέχνη αυτό που έχει σημασία δεν είναι το «τι», αλλά το «πώς». Αυτό είναι όλο. Ο Φερντινάντ ντε Σωσσύρ θα έλεγε ότι το σημαντικό είναι το σημαίνον, όχι το «νόημα». Με άλλα λόγια, είναι η φόρμα για να κάνει το έργο τέχνης, όχι το περιεχόμενο. Με αυτή την έννοια, η δουλειά σου γίνεται το τέλει παράδειγμα για να διευκρινίσει τυχόν παρανοήσεις.

MINA: Δεν ξέρω πού θα μας βγάλει αυτή η συζήτηση. Παρά το γεγονός ότι γνωριζόμαστε εδώ και αρκετό καιρό, με κάνει να σκεφτώ για μια νέα γραμμή κριτικής, μια διαφορετική προσέγγιση στο έργο μου.

GULIANO: Ίσως. Εκτός από τα ναυπηγεία και ανταγωνιστικά αθλήματα, στο ρεπερτόριό σου υπάρχουν αγωνιστικά αυτοκίνητα, τα «κόκκινα» ιταλικά, τα θαύματα της προηγμένης τεχνολογίας και η ταχύτητα. Θα έλεγα ότι είναι η κίνηση, η δυναμική του θέματος που αιχμαλωτίζει, αυτό που δεν μπορείς να διορθώσεις στο χώρο-χρόνο του τελάρου. Οι πρώτοι που το δοκίμασαν ήταν, πριν από έναν αιώνα, οι φουτουριστές, Ιταλοί και εκείνοι(!). Αλλά τότε ήταν μια άσκηση δεξιοτήτων.

MINA: Για μένα είναι διαφορετικά... Δεν προσπαθώ να αναπαράγω την ταχύτητα με ψευδαισθητικό τρόπο, για μένα πρώτη έρχεται πάντα η ζωγραφική. Η εικόνα της κίνησης μου επιτρέπει να βρω εικαστικές λύσεις που κανένα άλλο θέμα δεν μπορεί να προτείνει.

GULIANO: Αυτό είναι το νόημα. Παραδέχεσαι ουσιαστικά ότι δεν σε ενδιαφέρει τόσο το θέμα που απεικονίζεται -εν προκειμένω, το αγωνιστικό αυτοκίνητο- γιατί η ενέργεια της δράσης μετατρέπεται σε σύμβολο και χρώμα, που είναι η «αφαίρεση» αυτών που απεικονίζονται στο τελάρο. Αλλά αυτό σημαίνει επίσης ότι η γραμμή μεταξύ των εικονιστικών και μη εικονιστικών είναι η ικανότητα ότι στην πραγματικότητα δεν υπάρχει καμία διαφορά μεταξύ ενός και του άλλου.

MINA: Ποιο είναι το στοιχείο, το «κλειδί» της δουλειάς μου που μπορεί να αποδείξει αυτό που λες;

GULIANO: Η λεπτομέρεια, χωρίς αμφιβολία. Το θραύσμα της ζωγραφικής, ακόμη και πριν από το δικό σου σύνολο, τη δική σου ολότητα. Ειδικά, ότι υπάρχει ο «σπόρος» του συνολικού έργου, όπως και το ανθρώπινο κύτταρο περιέχει DNA ολόκληρου του οργανισμού. Η λεπτομέρεια αναδεικνύει τη χειρονομία, έτσι η «μνήμη» των πράξεών σου, πράξεις που συνοψίζουν το χώρο και το χρόνο που απαιτείται για τη δημιουργία. Με άλλα λόγια, στη ζωγραφική σου το κάθε κομμάτι αντιπροσωπεύει το σύνολο. Κάθε πίνακάς σου περιέχει μέσα σε του πολλούς άλλους πίνακες ζωγραφικής, το καθένα από αυτά μπορεί να έχει τη δική του αυτονομία, με αποτέλεσμα να είναι ένα ολοκληρωμένο έργο από μόνο του.

MINA: Αντ' αυτού πάντα πίστευα ότι, δεδομένου του σημαντικού μεγέθους, τους πίνακές μου έπρεπε να τους δει κανείς από απόσταση.

GULIANO: Αυτή είναι μια άλλη ιστορία. Φυσικά, αν θέλεις να πετύχεις το τι απεικονίζει, πρέπει να το δεις από μακριά. Αλλά για να αποκρυπτογραφήσεις το «μοριακό» ύφασμά του, την πρωταρχική του δομή, χρειάζεται το μάτι ενός εντομολόγου, μια πολύ πιο κοντινή ματιά. Ο μόνος τρόπος για να γίνει κατανοητή η αρχή όλων, αυτό που αποφασίζει την αισθητική μοίρα της εργασίας σου, είναι η ψυχική ώθηση που εκδηλώνεται ως μια χειρονομία, στη δική του αυθόρμητη ορμητικότητα. Είναι το ένστικτο που καθοδηγεί τη χειρονομία για να μετατραπεί σε ένα σύμβολο και χρώμα, στη συνέχεια σε φόρμα και εικόνα.

MINA: Ουμήθηκα τον στίχο του Ελύτη «ό,τι αγαπώ είναι πάντα στην αρχή του».

GULIANO: Ακριβώς. Είναι η στιγμή της έναρξης που περιέχει το μέλλον του έργου. Αναλύοντας τη ζωγραφική σου από κοντά, η χειρονομία διατηρεί τη ροή των συναισθημάτων σου: τώρα μεταφράζεται σε περιβάλλουσες και καμπύλες γραμμές, τώρα εξαπλώνεται σε κηλίδες καθαρού χρώματος. Ή σχηματίζοντας ένα πυκνό μοτίβο των σημείων που προσελκύουν και συγκρούονται ή, τέλος, δίνοντας την πυκνότητα του χρώματος και την ανακούφιση της καθαρής ύλης. Είναι χειρονομία, με λίγα λόγια, το ελατήριο που εκτοξεύει τη ζωγραφική και την κάνει τόσο ζωντανή...

GULIANO: In art, what matters is not "what" but "how". That's all. Ferdinand des Saussures would say that what matters is the object of meaning, and not "that which means". In other words, it is the form that makes a work of art, not the content. In that sense, your work is the perfect example in order to clarify any misconceptions.

MINA: I don't know where this conversation will lead us. Despite the fact that we go back a long time, it makes me consider a new line of critique, a different approach to my work.

GULIANO: Perhaps. Apart from shipyards and competitive sports, you also include racing cars, the Italian "reds", the miracles of advanced technology in your repertoire, as well as speed. I'd say it is the motion, the dynamics of the matter, captivating that which you can't correct in the time-space of a frame. The first to try it a century ago were the futurists, Italians again (!). But then it was a skills exercise.

MINA: To me it's different... I don't try to recreate speed as an illusion. To me, painting always comes first. The image of motion allows me to find visual solutions that no other subject can suggest.

GULIANO: That is the point. In essence, you admit not being as interested in the illustrated subject –the racing car in this instance- since the energy of the action is turned into a symbol and color, the "deduction" of what the frame illustrates. But that also means that the line between imaginal and non-imaginal is the notion that in reality there is no difference between the two.

MINA: What element of my work is the "key" to proving your point?

GULIANO: Detail, undoubtedly. The fragment of painting, even before your totality, your own entirety. Especially, the existence of the "seed" of your work as a whole, just like the human cell contains DNA of the entire organism. It is detail that accents gesture, the "memory" of your actions, actions that sum up the time and space required for the creation. In other words, in your painting every part represents the whole. Each of your paintings includes many other paintings inside of it. And each of them can be completely autonomous, thus a complete work on its own.

MINA: On the contrary, I always believed that my paintings should be seen from a distance, due to their significant size.

GULIANO: That's another story. Of course, if you want to grasp what the painting illustrates you should see it from afar. But in order to decode its "molecular" fabric, its primary structure, it takes a much closer look, the eye of an entomologist. The only way to make the beginning of everything understandable, what decides the aesthetic fate of your work, is the spiritual impetus that manifests itself as a gesture, in its own spontaneous vehemence. Instinct is what leads gesture, for it to initially transform into a symbol and color, and into form and image subsequently.

MINA: A verse from Odysseus Elytis came to mind: "everything I love is always at its start".

GULIANO: Exactly. It's the moment of the beginning that contains the future of the piece. Analyzing your painting from up close, gesture sustains the flow of your emotions: it translates to surrounding lines and curves, then it expands in spots of pure color. Or it forms a dense pattern of the attracting and colliding points, or, finally, it gives density of color and the relief of clean matter. In short, the spiral spring that launches painting, making it so alive, is gesture...

